

Dung vil have etniske ældre ud af ensomheden

Tekst: Anna Stærbo

06. februar 2023

Dung Le har startet foreningen Vi-Senior, der uddanner Trivselsagenter, som bekæmper ensomhed blandt etniske minoritetsældre. Hun er opvokset med det vietnamesiske begreb ”hieu”, som betyder, at man skal ære, respektere og være taknemmelig over for de ældre.

Det kan siges med ét ord. Hele essensen af, hvorfor Dung Le har viet meget af sit liv til at hjælpe ældre med etnisk minoritetsbaggrund med at komme ud af ensomheden og ind i nogle fællesskaber.

Ordet er ”hieu”, men det vender vi tilbage til.

Dung Le kommer oprindeligt fra Vietnam. Hun kom til Danmark som bådflygtning sammen med sine forældre, da hun var syv år.

Hun startede Vi-Senior i 2016 inspireret af sin mor.

- Jeg har en mor på 69 år. Hun blev alene, efter min far døde. På det tidspunkt var hendes børn også fløjet fra reden. Hun havde trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet og havde ikke noget at stå

op til. Så hun var meget ensom. Jeg følte, at jeg måtte gøre noget for at hjælpe hende, siger Dung Le.

Dung Le fandt hurtigt ud af, at der er mange i samme båd som hendes mor - både vietnamesiske ældre og andre etniske minoritetsgrupper.

Meningsfulde fællesskaber

Vi-Senior startede med at være et netværk for vietnamesiske ældre, men som med tiden er blevet et netværk for etniske minoritetsældre.

Hun startede med at kunne samle syv vietnamesiske ældre, og med tiden kom der flere og flere. Så hvad der startede som et privat initiativ for Dung Le, smeltede med tiden sammen med hendes arbejdsliv.

Resultatet er Vi-Senior, som har fokus på, hvad det betyder at blive gammel i et andet land, end det man er vokset op i løsrevet fra alt det, man kender og ikke har samme adgang til eksisterende fællesskaber på grund af sproglige og kulturelle barrierer samt helbredsmæssige problemer.

Vi-Senior vil fremme livskvaliteten og sundheden blandt ældre etniske minoriteter fra 60+ og har siden 2016 arbejdet for at skabe meningsfulde fællesskaber samt attraktive tilbud, der appellerer til målgruppen.

Vi-Senior uddanner også Trivselsagenter, som er frivillige, der gerne har en tosproget baggrund.

- Hvis man skal hjælpe andre etniske minoritetsældre, er det vigtigt, at man har en kulturforståelse, at man taler de ældres sprog, og at man har et netværk i sit lokalområde, siger hun.

Pligt og ansvar

Og nu tilbage til "hieu", der er et særligt vietnamesisk begreb, som har stor betydning for Dung Le og for hele Vi-Senior.

- Hieu er et vietnamesisk begreb, som henviser til den ære, respekt og taknemmelighed samt ikke mindst pligt og ansvar, som man har overfor sine ældre. Det er noget, vi som børn er opdraget med. Man finder det i bøger, digte, ordsprog, sange. Der findes især mange sange – om det at ære sine forældre. Det er simpelthen noget, man vokser op med, siger hun.

Dung forklarer, at man som vietnameser er meget opmærksom på at tage vare på sine forældre, lige så snart man er i stand til det.

- Ens forældre har brugt tid på dig, har gjort det, de kan for at give dig en god opvækst. Man gengælder derfor den omsorg. Det er for eksempel det, jeg gør, når jeg har blik for min mor. Jeg kan ikke have, at hun er ensom. Det vil give mig så meget dårlig samvittighed, og det vil jeg ikke tage med i graven. Det er også det, der gør jeg har kastet mig ud i at lave Vi-Senior.

Hieu er ikke alene et vietnamesisk begreb. Ordet findes på flere sprog – blandt andet på arabisk og somalisk, hvor det hedder Wajib, ligesom ordet findes på pakistansk og tyrkisk. Dog er det ikke et begreb, som findes i det danske sprog.

- Jeg tror, det er fordi, det danske samfund er skruet lidt anderledes sammen. Her i Danmark har man velfærdssystemet til at tage sig af borgerne. Man betaler til fællesskabet, og når man bliver ældre, er det staten, der tager sig af en. I Vietnam, hvor man ikke har et velfærdssystem, er det vigtigt, at man tager sig af hinanden. Man opdrager børnene til at kunne tage vare på en, når børnene er i stand til det. Det er det, der får hjulene til at køre rundt.

Løfte med andre

Begrebet hieu og de værdier, der ligger i ordet, er noget, Dung Le værdsætter rigtig meget.

- Jeg synes, der ligger meget kærlighed i det. Selvfølgelig skal man ære, respektere og vise taknemmelighed over for de ældre. Men ansvaret og pligten kan nogle gange godt tynde en, når man bor i Danmark. Man skal være aktiv på arbejdsmarkedet, bidrage til fællesskabet og samtidig tage vare på sine forældre, som er det, man har med sig, når man kommer fra en kultur som Vietnam.

Med trivselsagent-konceptet kan man løfte opgaven sammen med andre, så man ikke behøver at løfte den kasse alene. Den kan være tung, hvis man står alene. I Danmark er der gode muligheder for at løfte mange flere end blot sin egen familie via foreningslivet.

Dung Le og Vi-Senior har base i Århus, men hun kommer jævnligt til Odense, hvor hun har uddannet et hold Trivselsagenter.

Podcast om Trivselsagenterne

I løbet af februar udkommer Trivselsagenterne med en podcast, som er produceret i samarbejde med BoligSocialt Hus. Her kan man møde nogle af de Trivselsagenter i Odense, som Dung Le har været med til at uddanne. De arbejder hver især for at skabe fællesskaber for etniske minoritetsældre og for at bekæmpe ensomhed.

Vi-Senior startede med at være et netværk for vietnamesiske ældre, men som med tiden er blevet et netværk for etniske minoritetsældre. Da hver Trivselsagent danner sin egen selvstændige forening, fungerer Vi-Senior mere som et netværk, der samler Trivselsagenterne på tværs af grupperne.